

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
 Előfizetési ár:
 negyedévre 1 ft 25 kr., fél évre 2 ft 50 kr., egész évre 5 ft.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Kossuth-utca, Pollák-ház,
 hova a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
 a kiadóhivatal
 mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

Krivány és a társadalom.

Krivány János úr volt Aradon. Az apró közigazgatási gyakornoktól föl nyílván az alispánig minden városi és megyei úr pertu pajtása volt. Tartott a jó cimborákkal, a jó cimborák meg tartottak vele, mert gazdag emberként élt esztendőök óta, a mint hogy gazdagnak is kellett lennie, mert nemcsak az Arad városi telekkönyvben, de még a Tusnád-fürdőben és a Fokföldön is nagy betűkkel volt bejegyezve a Krivány János neve.

Ki ne bizott volna Aradon Krivány Jánosban? Kezelte az árvapénztárt, de ki merte volna megtekinteni a Krivány János ujjait, hogy nem nyevések-e? Az ellenőrzés már elvből is a bizalmatlanság jele, ki merné Krivány Jánost bizalmatlansággal sérteni. Se én, se te, se ő, mert én is, te is, ő is testilek pertu barátja vagyok Krivány Jánosnak.

De én is, te is, ő is, meg a pertu pajtások egész serege, hogy elámul, mikor kislül, hogy Krivány János közönséges sikkasztó, amolyan Kókán-lajtából. Még pedig a legfurfangosabb, legeredetibb sikkasztók közül való, a ki bűnös mesterségét esztendőkön át

folytatja s a végén még egy hivatalos okirattal a zsebében tud ellábolni, a mely okiratban meg van írva a vármegye peccsje alatt, hogy: *A pénztárt hiány nélkül vettük át.*

Közéletünknek egy szenzációs kis példaképe a Krivány-eset. Nem Krivány az elő sikkasztó árvaszéki pénztáros, de — nem személyekről beszélünk csak úgy általában — nem is az utolsó. Az árvapénztár mindig kísértés volt azoknak, kik körülötte voltak, már csak azért is, mert e' pénztár körül városok és megyék érdekeinek egész hálózata bonyolódik.

Az árvapénztár körül játszódik le közigazgatásunk sok drámája. Számtalanszor tette már aktuálissá az árvapénztár a közigazgatási reformok kérdését, s az a sokat hányatott árvaintézmény adott sok ötletet a vármegyei rendszer dícsérésére és felmagasztalására egyaránt.

Mi azonban itt a Krivány-eset alkalmából nem csinálunk közigazgatási politikát, nekünk ez az eset is társadalmi esemény. Látjuk ez esetből, hogy egy, egyetlenegy egyének bűne mennyi egyebként ártatlan embert tud magával rántani a bukásba.

Az eset erős reflektorként világít be vidéki társas életünkbe. Kicsinyes,

aprós viszonyok. Egy ember akinek nincs is valami különösen kiemelkedő állása, maga köré tudja csoportosítani egy egész nagy városnak a társadalmát.

Az emberek abban a vidéki városban össze vannak növe egymással, egymás által élnek. Egy ember meghal, érzi a csapást az egész város, mert váltók, kölcsönök s hasonló egyebek összefűztek sok embert. Egy ember sikkaszt, remegnie kell hát sok-sok embernek, az egész városnak.

És ez az összeforrottság nem esztendőök szüleménye. Évek, évtizedek alatt szövődik az ilyen társas viszony, apáról fiúra, fiuról-unokára szövődik. A nagyapa úr a megyénel, a fiú de hogy menne pályára más megyébe. Legfőkébb, ha Pestre megye; de ha ott nem, megmarad a maga megyéjében. Szintúgy tesz az unoka is. Miért is tenne másképp? Az egyik úr negyedágon sógora a nagyapának, az apa pedig korteskedett nagyban az alispán mellett, sőt mikor a főispán még városi képviselő volt, akkor a nagybátyja brúdert ivott vele az utolsó választási banketten.

Kiki a tulajdon vármegyéjében úr, a másik megyében már kancsal szemmel nézettí degen. Minden megyé-

TARCA.

Rajta kapta.

A háziasszony névnapját ünnepelte a kis számú de igen kedves és szellemes társaság. Jóízűn elköltött, jó vacsora után kellemes érzés szokta átjárni az embert, s ilyen érzés szállta meg ezt a társaságot is, melynek válogatott borokban sem volt hiánya.

Nevetgéltek, csevegtek, az élet apróbb kalandjait s eseményeit beszéltek egymásnak. A politika és a pletyka ki volt zárva. Csakis egy ilyen jóízű társaságban keletkezhetett egy olyan indítvány, hogy mondja el mindenki életének egy kedves epizódját. Mindenki elmondta a magáét. Utóljára maradtak: a háziasszony és a házigazda. Egymásra néztek, elmosolyodtak s a férj elkezdett beszélni:

— Hadd mondjam én el a mi legkedvesebb közös epizódunkat, hat év előtt történt.

— Ah, ez érdekes lesz, kiáltott közbe egy fiatal uracs, hisz akkor te még nőtlen ember voltál.

— Bizony barátom, nőtlen és boldog ember voltam, mert szerelmes voltam a szép Örley lányba, azaz a feleségembe. Csakhogy boldogtalan ember is voltam, mert reménytelenül voltam szerelmes. Frida apjának, any-

janak egyaránt tetszettem, de maga Friduska hallani sem akart rólam. A doktorátus elnyerése után minden hónapban megkértem s minden hónapban kosarat kaptam. Anyósom, apósom egyre biztattak: majd megtörik ők a jeget. De nem sikerült megtöriök. Én vigasztomat a jó vacsorákban kerestem, amelyek Fridaéknál igazán pompásak voltak.

Egyszer éppen bal előtt állottunk, a bában való részvételre sikerült Fridámot is rávennem.

Este értük jöttem pompás csokorral, mi Fridust érzéketlenül hagyta. Az igaz, hogy engem a bal előtt vacsorájuk nem hagyott érintetlenül, fölséges volt. Frida egy falatot sem evett, Egyébiránt a bában nagyon bosszús volt, sőt annyira illetlen is, hogy nem akart velem táncolni. Én büs lemondással édes anyjához mentem s vele társalogva töltöttem az estét. Mama igen álmos lett, s én látván, hogy Frida nélkülünk is igen jól mulat, átveztettem a kis félkék egyikébe. Ott azután letelepedtünk s Frida anyja vállamra hajva fejét, szendergett egész a szünóraig. Én meg sem moccantam a helyemen.

Haza mentünk. Fridát az egyik rendező vezette a kocsihoz, a mamát én veztettem karomon. Észre vettem, hogy anyósom el akar küssé maradni Fridától. Meglassítottam lépteimet.

— Tudja fiam, szóltam meg anyósom mert maga olyan jó fiú s mert tetszik is nekünk, megmondom bizalmasan, hogy miért nem tetszik a leányunknak.

— Nos? szepcgetem kíváncsian.

— Azt mondja Frida, hogy a szerelmennek nincs étvágya s mert önnek mindig olyan pompás étvágya van nálunk, hát nem is szeretheti őt.

Elkacagtam magam, s aztán így szóltam:

— No ha csak ez a baj, majd segítünk azon.

Ezután Fridaék vacsoráin semmit sem ettem s a vacsorák után, mikor hazamentem, először bementem megvacsorázni egy vendéglőbe.

A játék jól indult, de vége szakadt. Fridaék kimentek a birtokukra, hol kényelmes kastélyukban szokták tölteni a nyarat és én magamra maradtam szerelmemmel s most már fékezéscsre nem szoruló étvágyammal. Egyszer csak levél jött; Frida tulajdon kis újjaitól eredt.

— Jöjjön mielőbb Sándorlakra, már igen unjuk magunkat s így igen szívesen is látjuk.

A mama pedig bizalmasan megírta azt is, hogy magammal hozhatom a jeggyűrűt is.

Egy óriási bórönddel s a jeggyűrűk kis dobozával masnap reggel már Sándorlakon voltam, hogy tíz napot ott töltsek.

nek megvan a maga társadalma, a ki ebbe beleszületik, az benne van, az boldogul, mert viszik, ha maga nem is akarja. Kis társadalmi köröknek pedig az egyengetés, a föltétlen bizalom és a pájtáságból való elnézés a karaktere.

No meg a mi mindezeknek foglalatja és koronája: a kölcsönös támogatás és protekció. Ezekben a kis társadalmi körökben már ezekre a karakter-vonásokra születik az ember s ezekre nevelik is. Neveléstől fogva abban a tudatban nő fel az egyes, hogy az úristen, meg a jó barátok majd csak megsegítenek. Minek a kitörő ambíció, a nagyralátás? Odahaza mindezek nélkül is meg lehet csinálni a karriert.

S lesz a gyerekből gavalléros tempójú ifjú, aki még beházasodik is a maga megyéje társaságába s ezzel egészen belejut a megyei társaságba. Ezzel aztán kész ember. Küzdeni nem kell, meg magától.

A küzdés nem a kisszerű társadalmi élet jellemvonása. Hol minden ösvény nyitva áll az ember előtt, minek ott küzdeni. De kerülj csak egy nagy társadalom forgatagába, hol nem ismer senki, hol ha van tehetséged, előbb meg kell azt a világnak mutatnod, hol senki sem tol előre, hanem magadnak kell előre törned. Itt dolgoznod kell s küzdened. Lelked megéled, erőssé, férfiasá lesz. Ha hibázol, nincs a ki elleplezze, aki testével fedezzen. S ki bizik meg benned a nagy társadalomban? Mindenkinek idegen vagy, tehát senki se bizik benned feltétlenül. Akármít tész, a bizalmatlanság oda-oda kancsalít feléd, nem teszel-e valami rosszat.

Sőt titkon is lesnek rád, mert a nagy társadalomban sok az irigved. Akármily kis polcra vergődöttél is fel, sokan áhítoznak ugyanazon polc után s bírálni nézik minden lépésedet. Ha bűnös hajlam lakozik benned, a sok

Asztalnál alig ettem valamit. De azért étvágyam ép oly nagy volt s ép úgy kielégítésre talált, mint egyébkor. A hetedik napon annyira megszajált Frida, hogy kijelenté, ha itt-tartózkodásomat meghosszabbítom, a tizedik napon megtartjuk az eljegyzést.

Persze az eljegyzésen sem ettem semmit. Hanem azután szobámba osontam, kinyitottam a nagy bördönt s tovább pusztítottam a nagy rakományt. Elővettem egy doboz konzervet s jöjűzen, nem: mohon kezdem falatozni, mikor csendes kopogtatás hallatszott és belépett az én menyasszonyom.

Első percben kétségbeestem, hogy mindennek vége lesz közöttünk s reszkette vártam ítéletét. Ő egy szánalmas tekintetet vetett reám és a bördöndben heverő dobozok halmazára, s pajkos kacagással így szólt:

— Hát ez jobban ízlik a menyasszonya főzténél? Nem zavarom. jó étvágyat!

Tavozni akart, de én siettem menyasszonyom csókjaival kárpótolni magam.

Ez az én s Fridám életének legkedvesebb epizódja . . .

Jules.

leskelődő szem miatt nem mered elkövetni a bűnt, melyre hajlamod akar vinni; ha pedig elkövetted, mihamar rajtérnek.

Ime a kis és a nagy társadalom egymással szemben. Krivány János a kis társadalomnak volt tagja, azé a kis társadalomé, mely kicsiny voltánál fogva nagy dologra nem képes, viszont a maga gyöngeségeit épp kicsiny voltánál fogva soká tudja leplezni.

A nagy társadalom se ártatlan; a bűn abban épp úgy ver tanyát. De a nagy társadalomban a bűn nem rántja úgy magával az egész társadalmat, mint a kicsiny társadalomban. E mellett igazi önértet, igazi férfiaság s a haladás igazi szelleme csak a társadalmakban tud gyökeret verni. Állami, művészeti, gazdasági életnek csak a nagy társadalom lehet dús talaja.

Mi még a kis, apró, szétszako-dozott társadalmak korát éljük s irigvedve nézzük a bárha rosszabb szellemű nagy társadalmakat, mert minden bűneik mellett megvan az erejük, mert épp nagyok.

Beszélnék nálunk új állami s közigazgatási intézményekről; politikai érvekkel törnek lándzsát egyik és másik igazgatási rendszer mellett. De társadalmi érveket nem igen hallani a vitában. Pedig mikor egy olyan reformról van szó, mely kihatással lesz az egész országra, ne feledjék el, hogy olyan reformot kell teremteni, mely nemcsak a politikának, de a társadalomnak is, sőt főként ennek, megteszi az alkalmas szolgálatot.

A Krivány-éset útmutató lehetne, hogy merre kell a reformban haladni.

Az apró társadalmakat a reformnál lehetőleg el kellene törölni, mert az apró társadalmak Kriványokat teremnek s olyan életkörülményeket, a melyekben a Kriványok szabadon gárdálkodhattak esztendőkön át.

Mozgalom a földadó ellen. Az utóbbi időben mintegy 150 kérvény érkezett be a törvényhozó testülethez, mely — a kilátásba helyezett adóreformra való tekintettel, megannyi a földadónak lejjebb szállítását sürgeti és bizonyosra vehetik, hogy e kérvények száma növekedni fog a közel jövőben legalább még néhány százal.

Szomorú jelle az a földmivelésünk hanyatlásának, de bizonyosságtétel a mellett is, hogy általános érzék annak szükségét, hogy a gazda-ember során minden eszközzel, így a földadó leszállításával is segíteni kell, melynek tételei ma olyan magasak, hogy agyonnyomással fenyegetik az egész magyar mezőgazdaságot.

A magyar földbirtoknak és különösen a kisbirtoknak szörnyű cladósdása nem titok senki előtt: a magyar kisbirtokos ma úgy szólván már csak névleg birtokosa a földjének, voltaképpen pedig a hitelezőjének szánt, vet és arat. És ebben a megterheltségben nem kis összeggel szerepel az adó, melynek behajtása sokszor esik szigorúbban, mint a hitelezők részéről való zaklattatás.

Természetes mindezekkel szemben, hogy mind hangosabbá és általánosabbá válik a kívánság: segítsünk adókönyvitással is a kis-

birtokos baján, aki sokkal kinosabb küzdelmet áll meg a megélhetés nehézségeivel szemben mint bárki más s akit egy rossz termés is eljuttathat a tönkhöz, míg a nagybirtokos könnyebben birkózik meg egy rossz termés következményeivel.

Az új adórendszernek, melyet már nem lehet sokáig halogatni, igazságosabb alapon kell nyugodnia a mostaninál; a kisgazdát és általában a gyengébb embereket kell hathatósabban védelemben részesítenie és nem a va-gyonosabb osztályt, mely önjerejéből is tud magán segíteni és nem szorul állami istápolásra.

Hiszzen nem szükséges, hogy az ingatlan képezze az egyedüli legnagyobb adó-alanyt, míg a tőkepénz nemcsak elenyészően van megadóztatva, de sok esetben mindenféle agyafúrtsággal ki is siklik a megadóztatás lehetősége elől. Ott van erre például a megadóztatlan tőzsdé, hol naponként milliókra menő üzleteket kötnek minden megadóztatás nélkül, míg a gazda ha katonai szállításra, az iparos és apróbb kereskedő ha valami közvállalatra szerződést köt, tehát üzletet csinál, nyomban bélyeges papírosra írják szerződését és megfelelő illetéket rónak ki rá, eltekintve attól, hogy az ilyes vállalatai után cső jövedelmeit ezen fölül még jövedelmi adó alá is veszik.

Maga a kormány is megismerte immár a mai adórendszerünk aránytalanságait és azt, hogy a polgárok megadóztatását igazságosabb alapra kell fektetni, főleg pedig, hogy lejjebb kell szállítani a földadót első sorban a kisbirtokosknál.

Erre nézve kötelező ígéret is történt a kormány részéről, melytől a földmives-ostályt iránt való teljes jóakarát el nem vitatható. És bizunk benne, hogy a kormány be is váltja ígéretét s az általános adóretorm keresztülvételében lejjebb szállítja a kisgazdának ma igen terhes földadóját.

Az aratás és a gabonaárak.

Körütekintve a nagy alföldön s beléneve imitt-amott az egyes helyeken eszközölt cséplési eredményekbe, igazolódni látszik feltevésünk, melynek az aratás kezdetével kifejezést adtunk, miszerint az ország átlag termése a jó közepeset elérni nem fogja.

Nem mondunk ezzel nagyot, de reális kijelentést tettünk és a vérmes reményeket akartuk általa eloszlatni. Ma már utána járva a dolognak, a gazdák saját nyilatkozatai nyomán mondhatjuk, hogy ott, hol a mázsát zivatar előtt talpon álló búzából 8—10 mázsát reméltek, tényleg 5—6 métermázsát arattak és mértek be a próba-nyomatások után. Ezek voltak azok a búzák, melyek prima jéljével voltak illethetők még akkor, mivel egy-két helyen ilyenek is voltak szörványosan találhatók, az átlagban azonban a talpon álló gabonák közepes termést ígértek, míg a zivatar azokat meg nem rongálta.

Hogy a termés mennyiségét ma már lényegesen könnyebb elbírálni, kétséget nem szenved, mivel egy-két megbízható adattal immár rendelkezünk, nagyon egyszerű a gyakorlati gazdának akár egész pontos számadatokban tüntetni ki az eredményt, míg aratás előtt álló tarthatunk, hogy az általunk leirt adatok nem egészen felelnek meg a valószínűség számadatainak. Sajnos, csalódni ezáltal jobb szeretünk volna, s ma is nagyobb örömmel konstatálnánk a jó közepes termést, mint az azon jóval alólit, holott a mostani kijelentésünkkel nincs kapcsolatban semmiféle megszokott gazda-sopánkodás, hanem a száraz, de való tények egyszerű regisztrálása.

Igaz, hogy alföldünk helyvel-helyel buja talajon nem lehet következtetéseket levonni, mivel azok sokszor alaposan félrevezethetik a felületes becslőt, de másrészt meg tudja

azt az alföldi gazda, hogy az ő buja földje mire képes, ha jó a termés és mire nem képes, ha úgy jár, mint ez idén, hogy a zivatár még félföld korában leveri.

A búzaaratás immár legnagyobb részt befejezte, körülbelül megmutatta, mit adott; azt, amit ilyen közvetlen aratás előtt nem várt időben adni képes volt, közepes termést. Bármikép apellál is ma már a gazdaember, a termése megvan, több nem lehet. Nem is azon gondolkodik ma már, hogy számításában egy megismételt esztendő csalta meg, hanem inkább a felett tündök, miért kell az ő eladandó búzája árának hanyatlania.

Hogy az árak esése nem normális, igazolja az a körülmény, hogy míg közvetlen aratás előtti napokban lehetséges tartották magukat az árak akkor, amikor még, ha többre nem, jó közepes termésre biztos kilátás volt: a zivatár után s aratás közben egész maig csökkenőben voltak az árak.

Gazdaember nincs, aki közönséges halandó észvele ennek a természetes okát kitalálni tudná. Ha, amikor még több termésre számított a gazda, s lefelé szállott a búza ára, ezt természetesnek tartotta, igaz volt, de mikor néhány nap alatt devalválódott az eredmény, az ár megcsökkent, azt ugyan semmiféle gazdai ész nem tarthatta és nem tarthatja normális körülménynek, hanem egyszerűen spekulatív manővernek, mely őt számításában évről évre megrövidítette s rövidíti szintazonképp ma is.

A mult esztendőben uralkodó árak, viszonyítva az ország tavalyi terméséhez neveltségsek voltak; ép úgy az idei legmagasabb ár az ez idei terméshez viszonyítva (még akkor): szintén nem kis mértékben mutatkozott rendellenesnek. Ha nincs termés, sem készlet, s az árak felemelkednek, ez érthető, valamint érthető az is, hogy jó termés esetén az árak csökkennek; de manőverek következtében mesterségesen emelt és csökkentett árhullámzást a mi gazdáink — nem lévén különben sem kereskedői kapacitások — nem érthetnek.

A tavalyi absolute rossz termés után — hozzászámítva az ez idei közepesnek mutatózó termést, normalisnak tartaná a gazdaember, de a kereskedő is annak tarthatná, — ha a búza ára jövő ujg 9—10 frt közt állapodnék meg, és tartana magát huzamosan; a fogyasztás és értékesítés közt változó közviszonyok az az ár a legnormalisabban felelné meg. Ami ennél az árnál lejjebb vagy feljebb esik, az már nem normális; és ha se túlkivétel, se habóru esete nem indokolja a magasabb árakat, akkor az az általános közgazdasági viszonyokon nem segít, de ront.

Amde a túlspekulatív piacot korlátok közé nem szoríthatja a gazda és kénytelen úszni az árral, ami nem egészen igazságos a gazdára nézve, mivel esztendőik tizedei mulat el úgy, hogy búzájának olyan ára szakadt, miképp a termelése költségeit alig fedezhette belőle, s már már azon gondolkozott, ne hagyja-e abba búzája termelését.

Hisz ha azt látja a gazda, hogy az árak rendszeres körülmények közt emelkednek, vagy csökkennek, szót se emel, mert ahhoz alkalmazkodva, mindennapi észszel ő is tud a kétszer kettő alapján saját előnyére spekulálni és számítani. De mikor az árhullámzás rendellenes — és csak spekulatív manővereknek esik áldozatul, bizony, bizony nem csak megcsinyi, de örökre meg is unja azt.

A mult évi rossz termés következtében adóhátrálékkal és vetőmag-kölcsönrel visszamaradt gazdára bizony nem örvendetes, hogy búzáját aratás után megint csak 7 forintért értékesítési majd, holott a tavalyi, harmad és negyedévi termésén a spekulatív piac már megnyerte a maga mázsánkénti 2—3 forintját.

Kívánatos volna kivált a kisgazdákra nézve, hogy a piac kartelljeinck, spekulációinak és monopóliumainak ne lennének könynyedén kiszolgáltatva, mert ő rajtuk való mindennemű nyereség bátran könyvelhető el közgazdasági számvitelünk veszteség-számlájára.

Bernátsky János.

Ujdonságok.

Szentes, 1898. július 26.

— **Vármegyei műtéptés.** A szentes-
aradi törvényhatósági ut csaknem 12 kilométeres szakaszának műtű kiépítése érdekében tegnap volt, az alispáni hivatalban, a zárt ajánlati versenytárgyalás. A versenyben 3 munkás-csoport és több vállalkozó vett részt. Az előbbieket közül R á c z János és társai csanyi munkások az előirányzatnál 31 és fél százalékkal olcsóbban vállalkoztak volna, míg V e c s e r i János és társai szentesi munkások ajánlata arra szolt, hogy ők a legolcsóbban is 200 frrtal olcsóbban vállalkoznak. Az összmunkára beadott ajánlatok közt nagy volt az eltérés. Legolcsóbb volt a kissebsei gránitkőbánya részvénytársulat, az olcsó földmunka figyelembevételével 8 százalékos árengedéssel. A vállalatot ez az ajánlat nyerte el azzal a szerződéses kikötéssel, hogy a földmunkát 14250 frt vállalati összegben megyebeli munkásoknak köteles átadni. E szerint az összmunka 134.166 frt 50 kr. lesz, amire a gőzhengerelésért 3000 frt és pótkavics-szállításért 4200 frt járul. Az egész útéptés költsége tehát, a 145.833 frt 15 krral szemben 141.366 frt 50 kr. lesz.

— **Uj pénzüzetet a megyében.** Dorosmán is alakult immár takarékpénztár, »K i s k u n - D o r o s m a i T a k a r é p é n z t á r R é s z v é n y t á r s a s á g e c i m m e l, melynek 1000 drb. 100 koronás részvénye és így 100000 korona alaptőkéje van. Az új pénzüzetet f. hó 24-én tartotta alakuló gyűlést C z é k u s I m r e községi bíró elnöklése mellett, míg jegyzőül S z é l l A k o s szegedi kir. köjegyzőt kérték fel. Az alakulás során aztán elnöknek megválasztották J e r n e y Zoltán bírtokost, alelnöknek C s a n y i János szegedi bankigazgatót, igazgatónak ifj. E s z e s M á t y á s g ő z n a l o m - t u l a j d o n o s t, igazgatósági tagoknak pedig A d l e r Ignácot, B a l á z s Martont, B r u n n e r Istvánt, B á l i n t Józsefet, B u r g e r Zsigmondot, C z é k u s Imrét, K i s s Arnoldot, K i s s V a s s Józsefet, N a g y József drt, T a j t h y Kálmánt, T u r z ó Ferenecet és V a r g a Imrét. A felügyelő bizottság elnöke lett T a j t h y Ferenc községi főjegyző, tagjai: B e r e g i Lajos, F e l m a y e r Sándor, F o d o r Mihalys és T a j t h y József.

— **A református papválasztáshoz.** A szentesi ref. egyháznál üresedésben levő egyik lelkesi állást augusztus 7-én töltik be választás útján. Az egyház presbitériuma részéről kiküldött paphallgatók mult vasárnap T ö r ö k - S z t Miklósnak K ú t a s Bálint és K u n h e g y e s e n S a r k a d i N a g y István földieinek egyházi beszédeit hallgattak meg és a jövő vasárnap C s a n k i B é n i t fogják meghallgatni T i s z a - F ü r e d e n, hogy aztán eljárás eredményével beszámoljanak. A papválasztásnál a szavazás két bizottság előtt fog folyni, hogy gyorsabban véget érjen és e szavazatszedő bizottságok elnökségére az espresség O l á h Antal öcsödöi lelkes és B a k s a Lajos dr. volt vásárhelyi polgármestert küldte ki. Beavatottak számítása szerint azonban — úgy hírlik — az első választás aligha vezet eredményre és így valószínűleg még egy — szűkebb körű — választás megejtése válik szükségessé.

— **Képviselői beszámoló.** Dorosmán az E n y e d i - p á r t népes értekezletet tartott a napokban, melyen elhatározták, hogy a súlyos politika helyzetre való tekintettel felké-

rik kerületük orsz. képviselőjét: E n y e d i Lukácsot beszámolójának Dorosmán való megmégtartására. Az értekezlet határozatából hozzá intézett felhívásra — mint értesülünk — E n y e d i Lukács orsz. képviselő már meg is ígérte, hogy a f. hó 31-én, tehát most vasárnap megtartja beszámolóját. A községben ünnepiesen készülnek fogadni a népszerű képviselőt, kitől nagyfontosságú politikai nyilatkozatokat is várnak.

— **Uj egészségügyi tanár.** Az elmúlt iskolai évben állásától felmentett Molnár A l b e r t dr. helyébe a közoktatásügyi miniszter L á s z l ó Vilmos dr. városi főorvosot nevezte ki a szentesi állami főgimnáziumhoz iskola-orvossá és az egészségügyi tanárvá.

— **Panasz vasútközlekedésünk ellen.** Talán csak az anyósokról kering annyi jó megrossz élc a közforgalomban, mint a vicinális vasúttokról és ez élecek közt nem éppen a legrosszabb az, mely arról szól, hogy egy ilyen vasúti vonat nyílt pályán volt kénytelen — viz híjján megállani és bevárni a legközelebbi záporosót, hogy kassáját megújíthassák. A jó és rossz vicceken azonban sokszor tesz túl a komoly valóság. Így egy útas ember panasza a napokban, hogy a Szolnokról Szentesre jövő 8414. sz. vonat Földváron csaknem másfél óráig vesztegelt az útasok nagy bosszúságára és csak két órai késéssel, tehát delután 4 óra helyett 6 órakor dőcögött be a szentesi állomásra. Tudakozódására arról értesült, hogy a szolnok-szentesi vonaton, a közlekedő vonatokkal csak egy kirokodót járat az igen tiszteltetelmű üzleteltőség és így — mikor annak az egyetlen embernek kell, mint éppen az alkalommal is — nehézbűtordarabokat a vagonból kirokódnia, bizony megesnek ilyes, sőt nagyobb késések is. Nem ártana talán, ha az e vonalra eső vasúti érdekeltségek erélyesen sürgetnek illeltek helyen ez állapot orvoslását.

— **A sikkasztó számliszt elfogatása.** Még a mult évben történt, hogy K r i s t ó N a g y Antal, aki a kir. adóhivatalnál számliszt volt, Szentesről megszökött, miután ellene sikkasztás és okirathamisítás miatt büntvádi feljelentést tettek. A bíróság ekkor a megszökött sikkasztó országos körözését rendelte el, ami meg is történt, mindmástani azonban eredménytelenül. Most végre hurokra került a jómádar, Szinyér-Váralján fogta el a csendőrség, honnan B o t i z á r őrmester táviratilag kereste meg a rendőrséget: mi történjék az elfogottal.

— **Színházmegnyitások.** Hm-Vásárhelyen a f. hó 21-én nyitják meg ünnepiesen a népkertben épült új díszes nyári színházat, az ottani műkedvelők előadásával; nálunk pedig előreláthatóan szeptember 15-én lesz díszes színházunk ünnepi megnyitója szintén műkedvelői előadással, melynek meglepően szép díszleteit már megrendelték Z s o l d o s Gyula fiatal festő földinknél. A díszletek költségét a megnyitó előadás bevételéből remélik fűdözni.

— **Rálótt a megrontójára.** Beesületben öszült meg B i h a r j Feren György uram és tisztességben is — Szegváron. Volt takaros kis vagyonkaja, mely után gondatlan élhetett és élt is, míg csak G o r c s a János Temesvárról meg nem ismerte, aki Szegváron birtokot szerzett magának és öreg B i h a r j Feren Györgynek olyan megrontója lett, hogy az egész vagyonkáját oda úszott a G o r c s a kezébe. Keserűséggel töltötte ez el az öreg ember szívét és ahogy G o r c s a a f. hó 26-án Temesvárról ismét Szegvárra jött, a kétségbeesett, mindenéből kifosztott

örög Bihar i rajtarontott és rálött a megtörtöjára. A lövés hába érte G o r c s á t és le is terítette, de — mint értesülünk, sebe nem életveszélyes. Az örög Bihar i kétségbeesett tette után önként jelentkezett a szegvári csendőrsőrsön, honnan meg az nap a szentesi járásbíróóság börtönébe szállították be.

— Állat az emberben. Förtelmes dologról értesít dorosmai levelezőnk. K á d á r N é m e t Márk ottani kocsislegény bűnbé vitt egy ártatlan 8 éves leánykát. Állatias gyalázatos tettének T ó t h G u l y á s Viktór a szerencsétlen áldozata, aki csak súlyos betegségében vallotta meg szüleinek, milyen ocsmányságot követett el vele az állatias kocsislegény. Sirva panaszkolta a kis leány, hogy előbb is elmondott volna már mindent, de K á d á r azzal fenyegette, hogy megöli ha szólni merészel. Az elvetemült ember ellen megindították a bünyenyítő eljárást.

— Ipari munkások versenye. A szentesi iparosifjak önképzőkörének választmánya, a f. hó 25-én tartott ülésében elhatározta, hogy a Zsoldos féle alapítvány 36 korona kamatát a kör, segéd-munkás tagjai között osztja ki jutalmul, kiállítását munkájuk után és a bíráló bizottság javaslataira. Ezt a szűkebb körű kiállítást szeptember 11-én tartanák meg az ipartestületi házban, de csakis akkor, ha legalább 10 kiállító jelentkezik. Jelentkezni pedig csakis augusztus 20-ig lehet a kör elnöknél, írásban vagy szóval is. Amire ezennel felhívjuk az iparos-ifjak figyelmét.

— Megszűnt jóságveszedelem. Mezőtúr város előjárása arról értesíti rendőrségünket, hogy ott a sertésvész megszűnt. A város határát feloldották a hatósági zár alól.

— Drága szakácsné. T á m a d á s János gyümölcsárú a f. hó 20-án megkérte a nála almát vásároló K ó s a Julianna II. tized 452. sz. a lakó asszonyt, hogy mossa ki ruháját és főzzön neki valami ennivalót. Az asszony megtette e kívánságot, mosott, főzött, T á m a d á s meg fél liter pálinkát vitt haza, aztán együtt ettek ittak, le is itták magukat, le is fekdítte. Éjjel aztán az asszony ellopta Tamadis tárcáját, melyben 4 frt 25 kr. volt s állítólag ezüst óráját is, aztán megszökött. Most elfogták, eközben a pénzt elköltötte, az óráról meg mitsem akar tudni.

— Kinyomozott kis merénylők. Még a f. hó 8-án történt, hogy a délelőtt 9 óra tájt Vásárhely felé indított vonatot Szentes alatt a földelken kövekkel megdobálták és egy vaggon 3 ablakát bezúrták. K e r e k e s András államfőnök bejelentésére a csendőrség azóta erőlyesen nyomozta a vasúti merénylőket és a napokban szerencsésen kézre is kerítette őket T ó t h L i s z t 14 éves és T ó t h Vendel 12 éves suhancok személyében, kiknek ügyét a kapitánysághoz tették át megfenyítésük végett.

— Helyreigazítás. Lapunk előző számában írtuk, hogy H o r v á t h János előfogatosnál szobátüz volt. Ez a hír ebben a formában téves értesülésen alapult, mert nem H o r v á t h-éknál, hanem a náluk lakó R o t h B e r g e r Mór lakosán volt a kérdéses szobátüz.

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legritább szűrés, szín és minta-zatban. **Privát fogvaszítóknak** postabérek és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintaké pedig postafordultával küldenek. **Henneberg G.** (os és k. udvari szállító) **selyemgyárai** Zürichben. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. 5

Felhívás.

Felkérem az ev. ref. egyház tagjait, hogy a lelkes-választásnál követendő állás-foglalás megbeszélése céljából, a szentesi függetlenség és 48-as Kossuth-kör helyiségében f. hó 28-an, csütörtökön d. u. 5 órakor minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Szentes 1898 július 24.

Csúcs Lajos.

Irodalom.

A »**Vasárnapi újság**« július 24-iki száma 25 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: »Dobói Dobay József« (arc képpel). — Költemények: »A kópác« Gautier Teofil után franciából fordította Vargha Gyula. — »Csonkai szobornál« Versényi Györgytől. — Regénytár: »Dama«. Történeti körkép. Irta Baksay Sándor (Kimmach László rajzaival). — »Kétlábu farkas«. Regény. Irta Karazin Nikolajevics Nikolaj. Oroszból fordította Ambrozovics Dezső (képekkel). — »Salomy Jane csókjá.« Elbeszélés. Irta Bret Harte. Angolból fordította S. A. (képekkel). — »Gróf Zichy Jenő utazása Aziában« (képekkel). — »Egy cumberlandi herceg Magyarországon«. — »Huszár Adolf« (arc képpel). — »A buccomatia«. — »Harmatesapra a levélén.« »A közlekedési tanfolyam tannainak kirándulása« (képpel). — »A Vilmos-huszárok jubileuma (az ezredtulajdonos. II. Vilmos császár arc képpel és képekkel) Farkas Emődötől. — »Képek a háborúból« (képekkel a spanyol-amerikai háborúból). — Irdalom és művészet, Közintézetek és egyetetek, Sakkjáték, Képtárlány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok.

A »**Vasárnapi Újság**« előfizetési ára negyedévre 2 frt, a »Politikai Újdonságok«-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., Egyetem utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap«, a legolcsóbb újság a magyar nép számára félévre csak 1 frt 20 kr.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Budapesti gabonatözsde. (Reich Jenő és társa heti jelentése.) A hét időjárása kedvező; száraz, meleg uralkodik. Az aratási és széplési munkálatok teljes mérvben folynak. Az eredmény különböző ugyan, nagyjában azonban úgy mennyiségileg mint minőségileg kielégítő sőt helyenkint jobb a remélnél. Külföldön a termés-kilátások általában szintén kedvezőek. A piacok üzletmenete csendes a spekuláció és a fogyasztás még tartózkodó; az árak alig változtak. Bú z a állandóan lanyha; a termelők igyekeztek, hogy készárúval minél hamarabb kerüljenek a piacra; a nagyobb kinalat az árak tetemes csökkenését vonta maga után úgy, hogy kb. 1.60 frtot vesztektek mm. ként. R o z s b a n a kinalat nem bő, a kereslet sem nagy. Azonnal szállítandó árért 7.40—5.0 frt fizettek. A r p a 5.60—5.80 frt között értékesíthető, Z a b 7.20—7.50 frt közt talál elhelyezésre. T e n g e r i 5.20—4.0 frt közt kelt el.

Gőzhajózás a Tiszán.

Péntek kivételével naponta:

Szolnok—Szentes.	
Szolnokról indul	1 óra 30 perc, délután.
T.-Várkonyról	1 » 10 » »
T.-Vezsenyéről	1 » 40 » »
O. és Uj-Kécskéről	4 » 10 » »
T.-Kürth-Inokáról	5 » 10 » »
T.-Ughról	5 » 10 » »
Csongrádról	6 » 40 » este.
Szentesre érkezik	7 » 10 » »
Szentes—Szolnok.	
Szentesről indul	3 óra 30 perc, reggel.
Csongrádról	4 » 15 » »
T.-Ughról	5 » 45 » »
T.-Kürth-Inokáról	6 » 10 » »
O. és Uj-Kécskéről	7 » 10 » »
T.-Vezsenyéről	8 » 45 » »
T.-Varkonyról	9 » 05 » délelőtt
Szolnokra érkezik	10 » — » »
Csongrád—Szeged.	
Csongrádról indul	5 órakor, reggel.
Szentesről	5 óra 35 perc, reggel.
Csanýról	6 » 20 » »
Mindszentről	6 » 45 » »
Algyőről indul	8 óra 10 perc, délelőtt.
Szegedre érkezik	9 órakor, délelőtt.
Szeged—Csongrád.	
Szegedről indul	2 óra 30 perc, délután.
Algyőről	3 » 40 » »
Mindszentről	5 » 40 » »
Csanýról	6 » 10 » este.
Szentesről	7 » 10 » »
Csongrádra érk.	7 » 45 » »

Nyilttér.

AZ ELŐKELŐ VILÁG ASZTALI VIZE A

KRONDORFI SAVANYÚVIZ

ÉS MINT GYÓGYITAL

ORVOSILAG AJANLVA.

Kapható: 10—3

DOBRAJ SÁNDORNAL.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. MATÉFFY FERENC

Társ-szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Terehalom mellett disznóhalmi

legelő és kaszálóból 800 hold örök áron **eladó**; ugyanott búza alá feles föld **kiadatik**. — Bővebben megtudható a Svábmajorban; **Szt. Tornyán**, u. p. Nagy-Szénás. 3—2

Cukor Emil

nagy-királysági Hunyadi-féle tanya-földje haszonbérbe **kiadó**.

Ertekezhetni a tulajdonossal III. 131. sz. alatt. 3—1

OLCSÓ SÖR.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a mai naptól kezdve piactéri üzletben az italokat és ételket a következő árak mellett fogom kiszolgáltatni:

1 pohár sör 8 kr. egy korsó 13 kr.

házhöz hordva 1 liter sör 26 kr.

Egy liter siller ó bor 36 kr.

házhöz hordva 34 kr.

1 ltr erdélyi fehér ó bor 50 kr.

házhöz hordva 46 kr.

minden nap friss marhapörkölt és tormás virsli

1 kis zóna pörkölt 5 kr.

Minden délután friss fekete kávé

nagy fekete 10 kr., kis fekete 8 kr.

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradtam

teljes tisztelettel:

Deutsch Dávid
vendéglős.

Olcsó sör.